

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

Силабус курсу
"Методологія та організація наукової діяльності в туризмі"

Обсяг	Загальна кількість: кредитів 3; годин - 90; залікових модулів - 1; змістовних модулів - 2
Семестр, Рік	I / 2
Дні, Час, Місце	за розкладом занять
Викладач (і)	Топчієв Олександр Григорович; доктор географічних наук, професор кафедри економічної та соціальної географії і туризму Приходько Зоя Володимирівна, к.геогр.н., доцент, доцент кафедри економічної та соціальної географії і туризму
Контактний телефон	0482687693
Е-mail:	laboratorygis@ukr.net
Робоче місце	кафедра економічної та соціальної географії і туризму
Консультації	очні консультації: вівторок з 14.00-15.00

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами буде здійснюватися наступним чином:

е-mail: laboratorygis@ukr.net

телефон: 0482687693, 0980427682

аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ (місце даної дисципліни в програмі навчання; мета курсу; тематика)

Предмет вивчення дисципліни - сучасна загальна теорія і методологія науки, загальні та фахові методологічні прийоми і засоби.

Преквізити курсу: лекційний курс та практичні заняття з курсу "Методологія та організація наукової діяльності в туризмі" викладається після засвоєння студентами наступних дисциплін: "Регіональна економіка з основами регіональної політики", "Політологія", "Економічна теорія", "Правове регулювання туристичної діяльності", "Інформаційні системи і технології", "Туристичне краєзнавство Одещини", "Туристично-рекреаційні ресурси України", "Управління регіональним розвитком туризму".

Мета курсу - познайомити студентів із сучасною методологією науки, сукупністю методологічних засобів науки взагалі та фахового напрямку зокрема, що створюють необхідне методологічне підґрунтя для здійснення фахової науково-дослідницької роботи, її презентації, на основі теоретичних знань у сфері рекреаційно-туристичної діяльності, у тому числі в міжнародно-правових аспектах.

Завдання дисципліни:

- ознайомлення студентів із сучасними методологічними концепціями, з основами методології наукового пізнання та з методикою наукових досліджень;
- формування цілісного уявлення про науково-дослідницький процес;
- забезпечення освоєння навичок формування і використання усвідомленої методологічної позиції наукового дослідження;
- вдосконаленні вміння пошуку, добору й опрацювання наукової інформації, точного формулювання мети, задач і висновків дослідження;
- застосування сучасних методологічних підходів і принципів до формування нового знання в туризмології;

- вивчення студентами основних положень рекреаційно-туристичних досліджень, наукознавчих проблем рекреаційно-туристичної діяльності.

Очікувані результати. Здобувач повинен:

знати:

- особливості науки як дослідження, складові системи засад науки: наукова картина світу, ідеали і норми наукового дослідження, філософські засади наукового дослідження;
- методологічні особливості пізнання в сучасній науці;
- поняття наукового методу та методології, основні методи наукового дослідження (емпіричні, теоретичні, загальнонаукові); загальнонаукові методологічні принципи та їх зміна протягом розвитку науки, специфіку наукового підходу до дослідження туризму як суспільного феномену;
- характеристики відомих методологічних систем, головні сучасні методологічні концепції, застосування сучасних наукових методологічних принципів та концептуальних підходів;
- структуру наукових досліджень, методи емпіричного та теоретичного дослідження та форми наукового знання: поняття факту, ідеї, проблеми, гіпотези і теорії, методи та концептуальні підходи дослідження в рекреаційно-туристичній діяльності зокрема;
- передові концепції, методи науково-дослідної та професійної діяльності на межі предметних областей туризму та рекреації;
- цільові настанови рекреаційно-туристичних досліджень, особливості туризму та рекреації як видів економічної діяльності, систематику і класифікацію рекреаційно-туристичної діяльності;
- методологічні засади територіальної організації рекреаційно-туристичної діяльності;
- основні концепції дослідження рекреаційно-туристичної діяльності на різних територіальних рівнях, зокрема, концепцію дестинацій, концепцію міжгалузевого рекреаційно-туристичного комплексу;

вміти:

- розрізняти науку як систему знань, соціальний інститут та дослідницьку діяльність;
- розрізняти метод, методологію, методику; усвідомлювати багаторівневість методології науки, різноманітність конкретних наукових методологій, розуміти норми наукового дослідження як методологічні принципи; використовувати вимоги до наукової теорії як загальнонаукові методологічні принципи;
- презентувати методологічні особливості досліджень в сфері туризму, методологічні проблеми, які пов'язані зі специфікою туризму як суспільного феномену; сучасні методології рекреаційно-туристичних досліджень;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- використовувати теоретичні знання та практичні навички для моделювання та прогнозування різних аспектів розвитку та територіальної організації туризму та рекреації;
- досягати педагогічних цілей навчальної діяльності у сфері професійної туристичної освіти;
- ініціювати інноваційні комплексні проекти, проявляти лідерство під час їх реалізації.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (14 год.) та практичних занять (18 год.), організації самостійної роботи студентів (58 год.).

Основна підготовка студентів здійснюється на лекційних та практичних заняттях, але у значній мірі покладається на самостійне вивчення предмета студентами денної форми навчання під час семестру. Під час викладання дисципліни використовуються методи навчання: словесні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація Power Point); практичні (практичні роботи); робота з підручником (під керівництвом викладача, самостійна робота студентів).

Перелік тем (загальні блоки)

Змістовий модуль 1. Методологія наукових досліджень, її застосування в рекреаційно-туристичних дослідженнях

Тема 1. Наукова картина світу

Тема 2. Наукова теорія

Тема 3. Наукова методологія

Тема 4. Понятійно-термінологічний апарат

Змістовий модуль 2. Рекреаційно-туристичний комплекс країни (регіону): теорія та методологія дослідження

Тема 5. Феноменологія туризму. Цільові настанови рекреаційно-туристичних досліджень.

Тема 6. Міжгалузевий комплекс рекреаційно-туристичної діяльності.

Тема 7. Територіальна організація рекреаційного господарства.

Рекомендована література

1. Добронравова І.С. Філософія та методологія науки. Підручник для університетів / І.С. Добронравова, Л.І. Сидоренко. - Київ: ВПЦ «Київський університет», 2008. – 223 с.
2. Олійник Я. Теоретичні основи туризмології / Я. Олійник, А. Степаненко. – К.: Ніка-Центр, 2005. – 316 с.
3. Пазенок В.С. Туризмологія. Теоретический образ туризма / В.С. Пазенок. - К.: Альтепрес, 2012. - 277 с.
4. Пазенок В. Філософія туризму / В. Пазенок, В. Федорченко. – К. : Кондор, 2004. – 268 с.
5. Топчієв О. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики: Навчальний посібник / О. Топчієв. – Одеса : Астропринт, 2005. – 632 с.
6. Туризмологія: концептуальні засади теорії туризму: монографія / [В.К.Федорченко, В.С.Пазенок, О.А.Кручек та ін.]. - К.: ВЦ «Академія», 2013. - 368с.
7. Топчієв О. Г. Географічні складові предметної області рекреаційно-туристичної діяльності/ О. Г. Топчієв, В. В. Яворська, О. І. Ніколаєва. - Вісник ОНУ . Сер.: Географічні та геологічні науки, 2016. - Т. 21, вип. 2. – С.171-181.
8. Топчієв О. Г. Рекреаційно-туристична діяльність як складова регіональних господарських комплексів: концептуально-понятійний огляд/ О. Г. Топчієв, В. В. Яворська, О. І. Ніколаєва. – Науковий Вісник Херсонського державного університету. Випуск 5. Серія географічні науки, 2016. – С.128-134.
9. Топчієв О.Г. Методологічні основи географії: Ландшафтна оболонка землі. Довкілля. [навч.посіб.] / О. Г. Топчієв, Д.С. Мальчикова, І.О. Пилипенко, В. В. Яворська. - Херсон: Гельветика, 2018. – 348 с.
10. Яворська В. В. Географія туризму: [навчально-методичний посібник] / Н.С.Нефедова, В.В.Яворська, С.Б.Куделіна. - Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2018. - 160 с.

Політика оцінювання

- Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Поточний контроль							Модульний контроль	Сума балів
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	30	100
5	10	15	5	15	10	10		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів

Підсумковий контроль за дисципліною – іспит. Іспит складає студент, який виконав усі обов'язкові види робіт, які передбачаються навчальною програмою дисципліни та під час опанування дисципліни набрав 60 і більше балів.

Для студентів, які набрали впродовж семестру сумарно меншу кількість балів, ніж мінімум для іспиту (60) допускається написання реферату за темами лекційних, практичних занять чи самостійної роботи, за які отримана незадовільна оцінка, або перескладання МК, за яку отримана незадовільна оцінка.

Самостійна робота студентів.

Робота студентів складається з самостійного вивчення з певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Самостійна робота (СР) контролюється у вигляді тестів, контрольних робіт, колоквиумів і звітів. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання які вимагають від студента систематичну самостійну роботу.